

STATUS FOR

HJARBÆK BORGERPLAN

APRIL 2010

INDHOLD

Hjarbæks historie	3
Hjarbæk i dag.....	4
Foreninger og øvrige aktiviteter.....	5
Serviceydelser	6
Værdier	7
Byudvikling / problemstillinger	8
Trafikforhold	9
Naturen og adgang hertil	10
Renovering af Hjarbæk Havn	11
Bevarelse af Stejlepladsen.....	12
Praktisk info vedr. borgerplan.....	13
Idékatalog og visioner	14
Bilag A: Projektbeskrivelse Trafikforhold	15
Bilag B: Projektbeskrivelse Naturen og adgangen hertil	30
Bilag C: Projektbeskrivelse Hjarbæk Havn	40
Bilag D: Projektbeskrivelse Stejlepladsen	43

HJARBÆKS HISTORIE

Hjarbæk er historisk nævnt tilbage i 1085, hvor overleveringen fortæller, at Knud den Hellige samlede en flåde af vikingskibe i fjorden ved forberedelsen af et togt til England.

Hjarbæk (oprindeligt stavet HIARDBECK) var i 1600-tallet en lille landsby med 3 gårde, 2 huse med jord og 4 huse uden jord. Den har gennem århundreder været en by af betydning, idet Viborg her havde sin ladeplads, havn, pakhus og toldbod før jernbanerne og motoriseringen slog igennem. F.eks. blev der i 1857 registreret 24 udenlandske og 116 indenlandske skibe, der anløb Hjarbæk Havn.

Hjarbæk krobygning var toldsted fra 1847-1867 og har siden 1867 fungeret som kro, kort afbrudt af en periode med forsøg på drift af en højskole. I 1912 blev kroen udvidet med en pavillon, som op gennem tiden blev brugt til kroens og byens fester. Det er Danmarks ældste bevarede pavillon, som stadig er i brug.

Indtil slutningen af 1950'erne – først i 60'erne var Hjarbæk mere eller mindre en selvforsynende by med købmandsbutik, bager, slagter, mælkeudalg, vaskeri, snedker, ishús, tømmer, smed, fiskehandler og flere landbrug. Byen summede af liv, og havneområdet var præget af skibsfarten, fiskeri og efterhånden flere lyst-sejlere.

På en varm sommerdag var stranden tæt pakket med badegæster fra nærområdet og Viborg.

Sidst i 1950'erne og de næste årtier skete der store forandringer i landsbymiljøet og den omliggende natur. Større landbrugsarealer blev udstykket til sommerhusområder, og i forbindelse med Virksunddæmningen i 1966 anløb det sidste fragtskib Hjarbæk Havn. Vandet i fjorden blev fersk pga. dæmningen, hvilket sammen med den øgende udledning af næringsstoffer, drastisk ændrede livsbetingelserne for dyr og planter i fjorden. På sigt satte det en stopper for erhvervsfiskeriet, men gavnede landbruget.

Fjorden blev levested for millioner af dansemyglarver, der om sommeren blev til enorme sværme af dansemyg, der satte sig på alt og alle ved fjorden og i byen.

Hjarbæk blev landskendt, men som stedet hvor man ikke kunne opholde sig udendørs, eller skulle cykle med åben mund.

En meget ihærdig indsats af politikerne, naturorganisationer og de lokale ved fjorden resulterede i, at sluseportene blev åbnet for gennemstrømning den 20.4. 1991 og dansemyggen forsvandt. Hjarbæk by og indbyggerne blev befriet for en stor plage.

Fjorden er erklæret for EF-fuglebeskyttelsesområde samt EF-habitatområde, og er i dag et meget brugt rekreativt område.

HJARBÆK I DAG

Hjarbæk er en lille landsby/havneby, der hvor Limfjorden går længst ind i Jylland. Hjarbæk har ca 160 indbyggere indenfor byskiltene. I byen findes ca. 68 husstande med en en forholdsvis jævn aldersfordeling. I forbindelse med byen, men syd for ligger et stort sommerhusområde med mange store huse. Mod nord, for enden af Strandvejen, ligger det gamle sommerhusområde med de små grunde og mindre huse. Allerede i dag bor der mange mennesker helårs i deres sommerhuse, og de sikrer byskiltens bevarelse. Der kræves minimum 200 husstande for at en by får et byskilt.

Bebyggelsen i byen er mest enfamiliehuse samt nogen af de gamle gårde, der stadig ligger i byen. Der er ikke den store mulighed for nybyggeri, da en lokalplan begrænser udstykning af nye byggegrunde.

Rent historisk har der ikke været en bestemt byggestil for byen, men stort set alle huse er renoveret i større eller mindre grad. Det er ganske få, der har bevaret deres oprindelige udseende, men byen fremtræder som en hyggelig, idyllisk landsby med havn og omgivet af en smuk og varieret natur.

Der findes en stor grad af selvstændige erhvervsdrivende i byen f.eks. tømrer, revisor, vinimportør og reklame. Der er ingen dagligvarehandel i byen, men der findes 3 forretninger: Hjarbæk Kro, Butik Remme og Ravsmøden.

Byens »opslagstavle« er et stort kastanietræ midt i byen ved den gamle købmandsbutik. Her bliver alle vigtige oplysninger slået op, cykler bliver solgt, og der bliver indbudt til fester.

Byen har ikke et forsamlingshus, men bruger kroens eller sejlklubbens lokaler.

Ellers er det på fællesområdet Stejlepladsen, man mødes. Her på hele byens mødested samles man til forskellige arrangementer.

Her søger også de besøgende i byen hen evt. efter en tur på havnen, rundt i byen, på kroen, på stranden, i forretningerne, ud i den smukke natur, for at tage en kop kaffe ved bordene eller for at købe en fisk ved skurene. Det er ren afslapning.

Byens gamle rolle som ladeplads for Viborg og Midtjylland har betydet at dele af byen og havnen er erklæret for kulturbevaringsværdige.

Det falder godt i tråd med, hvad byens indbyggere ønskede i forbindelse med udarbejdelsen af borgerplanen. Man ønskede at bevare Hjarbæk som den er, uden ensretning, men med de fornyelser og renoveringer, der skal til for at bevare byen som en levende by med de forskelligheder og skævheder, der skal til for, at der er plads til alle.

FORENINGER OG ØVRIGE AKTIVITETER

Hjarbæk er et godt spejlbillede på foreningsdanmark. Der er mange rent lokale foreninger, og nogle der har base i Hjarbæk pga. beliggenheden ved vandet og havnen.

Hjarbæk Borgerforening er den lokale forening, der skal »virke for byens fremgang ved at varetage borgerne interesse og tarv ved at fremme oplysning og så vidt muligt gøre Hjarbæk til en sund og smuk by«. Foreningen står for årlige faste arrangementer og står som kontakttled til Viborg Kommune.

Foreningen står for »Sprøjten« – Hjarbæks lokale blad. I bladet berettes om stort og småt i og omkring Hjarbæk. Bladet udgives 4 gange om året. På www.gittesweb.dk findes de gamle numre af bladet og mange billeder fra Hjarbæk før og nu.

Under Borgerforeningen hører også »Julens Glæde«. Det er en juleopsparingsforening, hvor man som medlem indbetaler et ugentligt/månedligt beløb til en indsamler. Dette beløb udbetales til jul.

I Hjarbæk Handelsstandsforening mødes de selvstændige erhvervsdrivende i Hjarbæk. Medlemmerne samles om de fælles interesser samt for at styrke og støtte hinanden som mindre erhvervsdrivende i en landsby.

Hjarbæk Sjægtelaug er knyttet til havnen, hvor sjægtene ligger. Lauget bevarer den gamle bådtype, afholder en ugentlig kapsejls og et årligt ver-

densmesterskab. Deltagerne i lauget kommer ligeså talstærkt udenbys fra som fra Hjarbæk. Sjægtene er et spændende element i Hjarbæk Havn og et altid spændende indslag på fjorden.

Viborg Sejlklub er også knyttet til Hjarbæk Havn. Det er en stor aktiv forening med mange større og mindre lystsejlere, der sætter deres præg på havnen. Medlemmerne kommer også udenbys fra, men mange indbyggere i Hjarbæk er også med i sejlklubben. Sejlklubben ejer halvdelen af havnen og har et godt klubhus samt et aktivt klubliv med en god juniorafdeling. Den anden halvdel af havnen ejes af Viborg Kommune.

Udover de mere formelle foreninger er der opstået og opstår der uformelle »foreninger« på initiativ fra aktive borgere: Der laves fest for kvinderne i Hjarbæk én gang om året, der flettes pil og laves fælles cykelture. Der vises kunnen indenfor blomsterdekorationer, der løbes meget og langt. Det er bare at spørge, om nogen vil være med: Vupti – så sker der noget!

SERVICEYDELSER

Som indbygger i Hjarbæk har man gode indkøbsmuligheder i Løgstrup. Der findes bl.a. brugs, bager, slagter, tankstation, pizzeria, solarium og et lægehus.

På Hjarbæk Fjord Camping er der i sommerhalvåret også mulighed for indkøb af dagligvarer.

Af offentlige tilbud er der i Løgstrup skole fra 0-9. klasse, skolefritidsordning, ungdomsklub, 2 børnehaver, dagpleje og plejehjem med aktivitscenter. Offentlig transport til Hjarbæk består af en bus med et par daglige afgang. Ellers skal man til Løgstrup, hvor der er flere afgang dagligt.

I Løgstrup er der desuden en privat legestue, Løgstrup Hallen, hvor der dyrkes forskellige former for idræt i de mange foreninger i Løgstrup og omegn, der er rideklub, spejdere, pensionistforeninger + mange flere foreninger.

Har man andre interesser skal man til Viborg.

VÆRDIER

Der findes de åbenlyse værdier i Hjarbæks placering ved vandet og den smukke og varierede natur. Værdier er der også i selve byens udseende, husene, deres udseende og forskellighed.

Indbyggerne i Hjarbæk er glade for deres by og deler den gerne med de mange besøgende. Man er glad for freden og roen, det er en god by for alle aldersgrupper, der er plads til forskelligheder, man kan møde andre mennesker eller være sig selv.

De, der bor i Hjarbæk, betegner hinanden som initiativrige mennesker, der tager hånd om hinanden.

HJARBÆKS PRIS

Tekst: Anonym. Melodi: Jeg vil bygge en verden

Der er dejligt ved Hjarbæk, når solen går ned,
der er stille, når morgenen gry'r,
så man glemmer de dage, hvor hjemme man sled,
når man ser på de drivende sky'r.
Over vand, over siv – her ved fjordens skønne bred
med en vuggende båd ved en pæl,
er for verden herude den herligste fred,
her er helsen for legem' og sjæl.

For en mand – eller kvinde – ja, også for to,
da er Hjarbæk den herligste plet.
Er man ung eller gammel – den skønneste ro,
og et hvilested finder man let.
Her er havn, her er slugter og skrænter, fyr og krat,
her at lystbåde findes et væld.
Her man kan – blot man vil – slappe af dag og nat,
her man nemlig kan være sig selv.

BYUDVIKLING / PROBLEMSTILLINGER

Hjarbæk er ikke en by i vækst i forhold til udstykning af grunde. Der foreligger en forholdsvis restriktiv lokalplan, der begrænser udvidelsesmulighederne.

Lovgivningen for byggeri i forskellige zoner i forhold til vandet og det åbne land begrænser også for de store udvidelser.

Hjarbæk er stærkt belastet af trafik til de to sommerhusområder i byen. Trafikken til campingpladsen og sommerhusområdet, der ligger ved campingpladsen, ledes også igennem Hjarbæk. Alle de besøgende til havnen, kroen og stranden øger trafikmængden betragteligt det meste af året.

Der er forslag til udvidelse af sommerhusområdet syd for byen, men kommunen vurderede ikke, at den øgede trafik ville få nogen indflydelse på Hjarbæk. Det var byen ikke enig i.

Flere og flere bor i deres sommerhuse helårs. Pt. er der krise i verden, derfor kan det være svært at få solgt huse også i Hjarbæk. Skræks scenariet er at kommunen giver evt. købere dispensation fra bopælspligten, så husene står tomme det meste af året. Der bliver ikke investeret i infrastrukturen, på trods af at mange turister og besøgende allerede kommer til Hjarbæk samt den planlagte udbygning af sommerhusområdet med den øgede trafik til følge. F.eks. ved at lave en vej fra Ørregaardsvej op til Svanevej for at få trafikken til Svanevejsområdet ledt udenom Hjarbæk.

Der efterspørges en større velvilje til at sikre adgang til naturen ved Hjarbæk, at det bliver muligt at få adgang til vandet flere steder uden man skal gennem en 10 m bred sivbremme.

En tiltrængt reovering af havnemolen og en udskiftning af belsningen på havnen og i byen har været et ønske i mange år.

Disse problemstillinger og mange flere blev drøftet i løbet af den periode Hjarbækborgerne har arbejdet på at finde nogle punkter, de kunne blive enige om skulle indgå i en borgerplan, som ønskes til Viborg Kommune for kommende indsatsområder.

De 4 områder, der er forslag på, kommer på de efterfølgende sider.

TRAFIKFORHOLD

Én af arbejdsgrupperne fra borgerplansarbejdet så på trafikforholdene.

Vedhæftet er det forslag, der kunne blive enighed om i byen. Bilag: A.

Kort fortalt har vejgruppen bl.a ud fra trafiktællinger og hastighedsmålinger i byen sat følgende prioriteringsliste:

- Sikring af skolevejen ved krydset Hjarbækvej/Uglehøjvej
- Sikring af skolevejen, hvor Bavnevej løber ned i Hjarbækvej/midtbyen
- Sikring af skolevej ved krydset Uglehøjvej/Vordevej

Efterfølgende:

- Foranstaltninger til dæmpning af gennemsnits-hastigheden gennem byen, bl.a. ved diverse flytninger af skilte og etablering af fysiske forhindringer
- Ændring af krydset Hjarbækvej/Bavnevej/Svanevej
- Foranstaltninger til regulering af hastighed på Strandvejen for at hindre hulkørsel og støvproblemer

Til videre afhjælpning af trafikbelastningen igennem byen:

- Forlægning af Svanevej til tilslutning på Ørregårdsvej for nedsættelse af trafikallet i byen.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

En anden arbejdsgruppe så på, hvordan man kunne bedre adgangen til den smukke natur langs kysten fra Fiskbæk til Hjarbæk og videre til Himmerlandsstien.

Vedhæftet er det forslag, der kunne blive enighed om i byen. Bilag: B.

Forslaget går ud på, at man ser på de allerede bestående stier og markveje, renoverer tilgroede stier/ markveje samt etablerer lave gangbroer over de få meget våde og sumpede arealer.

Formålet er at lave et sammenhængende stiforløb gennem den meget varierede natur samt skabe mulighed for at Himmerlandsstien bliver en naturlig forlængelse af stiforløbet.

RENOVERING AF HJARBÆK HAVN

Den tredje gruppe, der kom med et forslag, var gruppen, der skulle se på Hjarbæk Havn.

Vedhæftet er det forslag, der kunne blive enighed om i byen. Bilag: C.

Forslaget er en plan for forbedringer af den eksisterende kommunale del af Hjarbæk Havn. Det skal sikre at havneområdet bliver et sikkert sted at færdes, at hele området fremtræder vedligeholdt og indbydende.

BEVARELSE AF STEJLEPLADSEN

Den sidste gruppe kom med et forslag til bevarelse af Stejlepladsen som et åbent område og byens samlingsplads.

Vedhæftet er det forslag, der kunne blive enighed om i byen. Bilag: D.

Forslaget går på en renovering af stranden, sikring af adgangen til vandet, fjernelse af siv, bevare/genetablere udsigten over vandet, bevarelse af miljøet med fiskerhusene, ruspælene samt sikre at pladsen består som den er, som samlingssted for byens borgere og besøgende.

PRAKTISK INFO

Revision af Hjarbæk Borgerplan skal som minimum tages op hvert 4. år, og dette sker på foranledning af Hjarbæk Borgerforening.

Det er frit for enhver interesseret Hjarbækborger at danne en gruppe og arbejde med et emne. Det er blot en betingelse, at Hjarbæk Borgerforening er involveret, og at materialet skal godkendes af Hjarbækborgerne og evt. Viborg Kommune.

Hjarbæk Borgerplan er udarbejdet og vedtaget af borgere i byen, samt borgerplangruppens deltagere:

Bent Kvist Jensen, Strandvejen
Dorrit Binder, Hjarbækvej
Jens Dalsgaard, Nørresiden
Kirsten Sørensen, Hjarbækvej
Arne Jensen, Hjarbækvej
Leif Tipsmark, Bavnevej
Ellen Christensen, Hjarbækvej
Tina Nikkel Hansen, Bavnevej
Gitte Pedersen, Hjarbækvej

IDÉKATALOG / VISIONER

Her vises de idéer, resultater, udsagn og visioner, der kom frem i spørgeskemaundersøgelsen i forbindelse med forarbejdet i 2008 til en borgerplan for Hjarbæk.

Selve svarskemaerne er scannet ind og kan læses på www.gittesweb.dk

Svarene vises ordnet efter hvor mange, der har ment det samme. Alt er taget med, dels fordi der kan være gode idéer til inspiration for andre, dels fordi alt har haft en værdi for de mennesker, der har svaret på spørgeskemaet.

Dette viser, hvordan vi så verden lige på det tidspunkt, og skal blot tjene som erindring og måske som inspiration for fremtiden.

TRAFIKFORHOLD

Projektgruppen har haft fokus på at øge trafik-sikkerheden i samt til og fra Hjarbæk

Hjarbæk og de små indfaldsveje hertil lider i større og større grad af den øgede trafik dels til havnen og dels til de store sommerhusområder, der nu er projekteret endnu større.

Denne tiltagende trafik sammen med den ofte for høje hastighed skaber dagligt mange farlige situationer, især for børn og skolebørn der færdes langs den smalle Hjarbækvej uden fortorve, og til og fra skole på cykel ad veje der ikke er dimensionerede til denne tiltagende trafik med høj fart.

Trafikgruppen beskriver i det følgende de steder, vi mener der hurtigst muligt bør foretages en indsats, så Hjarbæk igen kan blive et sikkert sted at færdes – både for børn og voksne, lokalboende og de mange gæster, der besøger vores by.

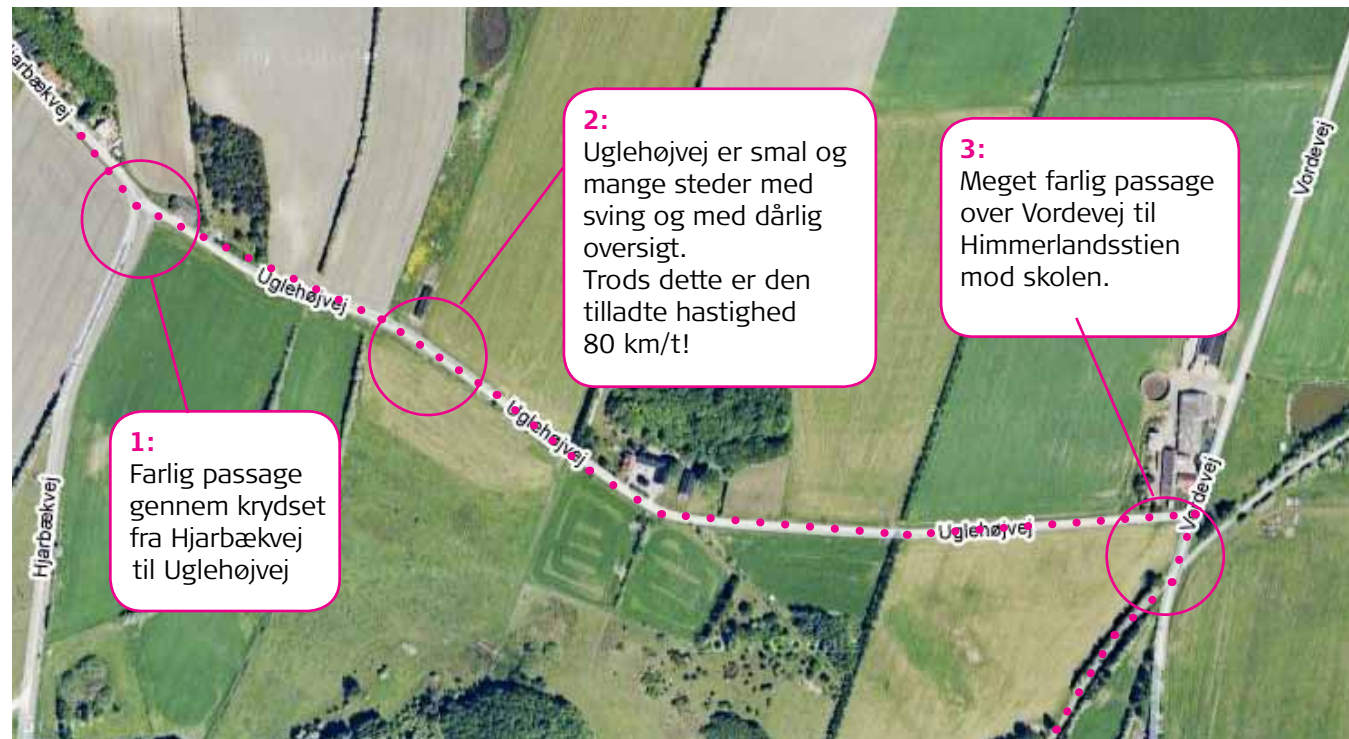
Beskrivelsen er opdelt i 4 fokusområder (i prioriteret rækkefølge):

1. Forbedring / sikring af skolevejen fra Hjarbæk til Løgstrup Skole
2. Fartdæmpning gennem Hjarbæk by, samt på Svanevej
3. Alternativ adgangsvej til det store sommerhusområde, Svanevej
4. Forbedring og fartdæmpning ad Strandvejen til den offentlige strand og område

Trafikfokus 1, skolevej:**Forbedring / sikring af skolevejen fra Hjarbæk til Løgstrup Skole**

Skolevejen fra Hjarbæk til Løgstrup Skole er flere steder meget farlig.

1. Når Hjarbækvej skal krydses gennem et svært overskueligt kryds
2. Ad Uglehøjvej der er smal og kurvet og hvor den tilladte hastighed alligevel er 80 km/t!
3. Meget farlig passage over Vordevej og op til cykelstien mod skolen

De 3 trafikfokuspunkter vist ovenfor er nærmere beskrevet på de følgende sider.

Trafikfokus 1, skolevej /pkt. 1:

Farlig passage gennem krydset fra Hjarbækvej til Uglehøjvej

Når Hjarbæks børn skal på cykel i skole skal de først igennem T-krydset Hjarbækvej/Uglehøjvej.

Krydset er meget svært at overskue, og bilerne, der kommer ad Hjarbækvej ses først fra krydset, når de er meget tætte på.

Én af de mange biler, der skærer hjørnet i høj fart og med ringe plads til en cyklist...

TRAFIKFORHOLD

Forslag til forbedring af sikkerheden i krydset:

Trafikgruppen foreslår en mindre udvidelse af vejen ud i rabatten, med tydelig afstrikning forbeholdt cyklister til ca. 15 meter fra krydset. På denne måde kan cyklister komme fri af svinget og få bedre oversigt, inden Hjarbækvej krydses.

Endvidere foreslår vi nedlægning af brosten og evt. rumleriller som markeret her, dels for at markere trafikvejen i krydset tydeligere og dels for at sænke farten på bilerne.

Overgang ca. 15 meter fra krydset giver øget overblik.

Brosten lagt ud i krydset markerer det, så biler ikke fortsætter i stor fart i på Hjarbækvej.

Brosten/rumleriller i inderside af sving hindrer, at bilerne skærer hjørnet.

Brostensbelagt overgang virker hastighedsdæmpende sammen med skilt.

Brosten og rumleriller.

Brosten lagt ned i vejen - pænt og effektivt.

Trafikfokus 1, skolevej /pkt. 2:

**Uglehøjvej er smal og mange steder med sving og med dårlig oversigt.
Trods dette er den tilladte hastighed 80 km/t!**

Der er flere sving på Uglehøjvej, og biler og cyklister kan nemt gemme sig bag bakker og bevoksning.

Uglehøjvej er smal og levner ikke plads til cyklister, hvis 2 biler skal passere hinanden.

Forslag til forbedring af sikkerheden på Uglehøjvej:

Trafikgruppen foreslår nedsættelse af højst tilladte hastighed til max 60 km/t ligesom den er det på Hjarbækvej.

På denne måde kan det nuværende (og forvirrende!) placerede 60 km skilt umiddelbart før byskiltet i Hjarbæk også fjernes / flyttes 100 meter til starten af Uglehøjvej.

Trafikfokus 1, skolevej /pkt. 3:

Meget farlig passage over Vordevej til Himmerlandsstien mod skolen.

Her starter Himmerlandsstien som fører til skolen

Meget lav sigtbarhed og for sen mulighed for evt. nødvendig nedbremsning. Enden af Uglehøjvej ligger gemt.

Som det tydeligt ses her kan selv en bil skjule sig bag bakketoppen.

Forslag til en sikrere skolevej ved Vordevej

Trafikgruppen foreslår etablering af smal grussti fra enden af Uglehøjvej til Himmerlandsstien. På denne måde undgås helt at cyklister skal op på eller krydse Vordevej, men kan tilgå cykelstien direkte, og i sikkerhed fra biler.

View fra Himmerlandsstien.

Her kunne en smal grussti anlægges.

Trafikfokus 2, hastighed i Hjarbæk by:

Der køres med for høj hastighed gennem Hjarbæk.

Denne trafik er i høj grad biler udefra med ærinde til/fra havnen, til/fra sommerhusområdet og til/fra stranden. Problemet forstærkes af at der ikke er fortorve i byen og at børn derfor især ikke kan færdes trygt i byen.

Hvor hurtigt må man køre i Hjarbæk?

60 km/t?

Indkørslen til Hjarbæk er mest af alt pæget af en skilteskov, der ikke tydeligt angiver at den anbefalede hastighed kun er 30 km/t.

60 km skiltet umiddelbart før byen er helt malplaceret og der er intet hastighedsnedsættende før midt i byen ved første (flade) vejbump.

Kun parkerede biler i vejkanterne har en hastighedsnedsættende virkning, men er samtidig en gene for gående og cyklister.

TRAFIKFORHOLD

Forslag til forbedring af sikkerheden / nedsættelse af hastigheden i byen ad Hjarbækvej, Bavnevej samt Svanevej:

Trafikgruppen har flere forslag til etablering af hastighedsnedsættende foranstaltninger som uddybes på de følgende sider:

1. Tydeligere markering af byskilt – gerne placeret på lille grøn chikane i høje siden af vejen.
2. 30km anvisningsskiltet placeres i umiddelbart nærhed af byskiltet på en chikane i højre side af vejen og i lav højde så det bliver væsentligt tydeligere end nu.
3. 60 km skiltet fjernes fra byporten på Hjarbækvej, da dette forvirrer trafikken.
4. Der placeres yderligere 30 km skilte i byen i kombination med flere chikaner i stil med eksisterende på Hjarbækvej, Bavnevej samt på Svanevej til/fra det store sommerhusområde.
5. Der etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger, hvor Bavnevej og Svanevej går sammen i Hjarbækvej.

Trafikfokus 2, hastighed i Hjarbæk by:

Forslag til forbedring af sikkerheden / nedsættelse af hastigheden i byen:

1. Tydeligere markering af byskilt - gerne placeret på lille grøn chikane i høje siden af vejen.
2. 30km anvisningsskiltet placeres i umiddelbart nærhed af byskiltet på en chikane i højre side af vejen og i lav højde så det bliver væsentligt tydeligere end nu.
3. 60 km skiltet fjernes fra byporten da dette forvirrer trafikken.

60 km skiltet bør fjernes fra denne placering.

Byskiltet rykkes længere ud af byen og gerne længere mod vejkannten og markeret yderligere af en lille chikane.

30 km skiltet rykkes ud hvor byskiltet før stod, og ned i samme højde som byskiltet for mere blikfang.

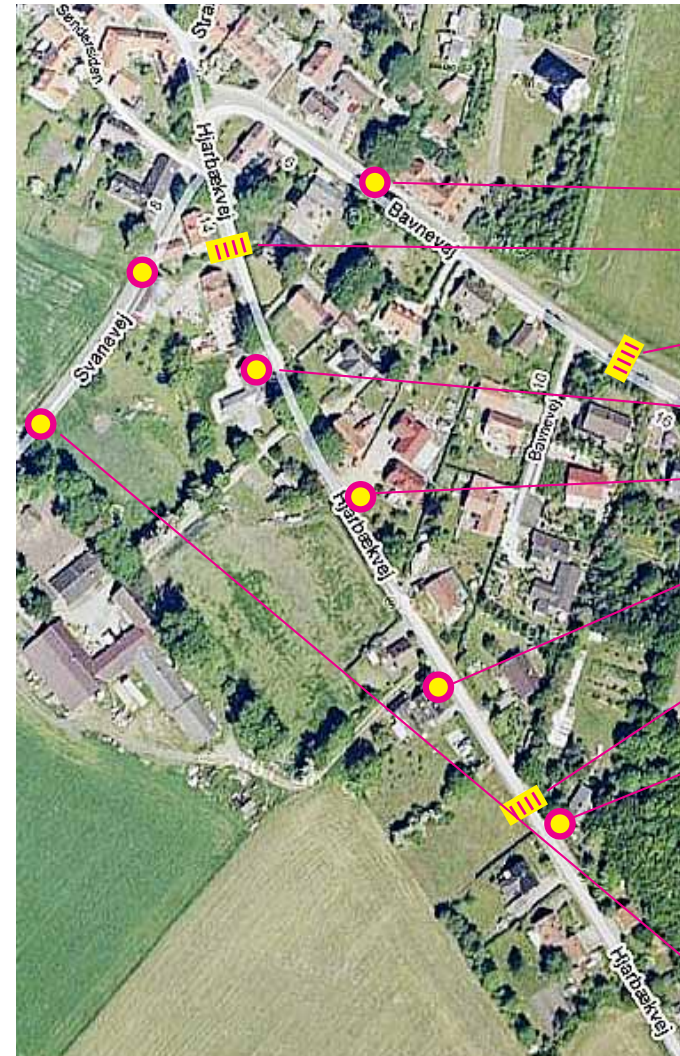
Evt. størrelse på chikane med græs, hvopå byskiltet er placeret.

4. Der placeres yderligere 30 km skilte i byen i kombination med chikaner i stil med eksisterende som passer godt ind i bybilledet. (Se placeringsforslag til næste side).

TRAFIKFORHOLD

Trafikfokus 2,
hastighed i Hjarbæk by:
Forslag til forbedring af sikkerheden / nedsættelse af hastigheden i byen:
Forslag til optimal placering af små chikaner på Hjarbækvej og Bavnevej:

- Ny chikane på Bavnevej
- Eksisterende bump ved nr. 14
- Eksisterende bump på Bavnevej
- Eksisterende chikane ved nr. 18
- Ny chikane ved nr. 19
- Ny chikane ved nr. 34
- Eksisterende bump ved nr. 29
- Ny chikane ved nr. 31
- + Ny chikane med byskilt
- Nye chikaner ad Svanevej

TRAFIKFORHOLD

Trafikfokus 2,
hastighed i Hjarbæk by:
**Forslag til forbedring af sikkerheden
/nedsættelse af hastigheden i byen:**

5. Der bør etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger, hvor Bavnevej og Svanevej går sammen i Hjarbækvej, idet der køres med meget høj hastighed over krydset fra Bavnevej til Svanevej og omvendt, ligesom hjørnet ved Søndersiden skæres.

Forslag 1:
Etablering af blød chikane for at markere krydset tydeligere og tvinge bilernes hastighed ned.

Forslag 2:
Etablering af forhøjet »torv« i krydset evt. med belægningssten for at markere et område hvor der skal udvises ekstra agtpågivenhed.

Eksempel på et sådant »torv«:

TRAFIKFORHOLD

Trafikfokus 3, ny vej til Svanevej sommerhusområdet:

Hjarbækvej lider under meget høj trafikbelastning, i høj grad pga. tilgang til/fra den store sommerhusområde på Svanevej.

Eneste tilgang til det store sommerhusområde, Svanevej, er igennem Hjarbæk.

Trafikbelastningen ventes at øges yderligere i de kommende år, dels fordi flere og flere af sommerhusene bliver helårsbeboede og dels i forbindelse med udvidelsen af nye udstykninger i området.

Forslag til aflastning af Hjarbæk og Hjarbækvej:

For at aflaste Hjarbæk foreslår trafikgruppen etablering af forbindelsesvej mellem sommerhuskvarteret Svanevej og Ørregårdsvej.

TRAFIKFORHOLD

Trafikfokus 4, Forbedring og fartdæmpning af Strandvejen til den offentlige strand og område **Strandvejens beboere i Hjarbæk by er stærkt generede af støvgener i tørt vejr og dybe huller i vejen i vådt vejr pga. af den store belastning af vejen til hhv strand og sommerhusområde, hvori der kommer nyudstyknings.**

Strandvejen

Offentlig strand

Nyudstyknings af sommerhuse

Forslag til forbedring:

En anden og mere holdbar vejbelægning med chikaner eller bump, så både støvgener, vejhuller og høje hastigheder forhindres.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

Sti mellem Fiskbæk, Hjarbæk og Himmerlandsstien

Hvis man vil nyde den fantastiske kyststrækning ved Hjarbæk fjord, er man nød til at begive sig ud på vandet i en båd. Det vil vi meget gerne lave om på.

I Hjarbæk har det længe været et ønske, at det skulle være muligt at nyde kyststrækningen fra Fiskbæk og til Skals til fods eller på cykel. Det er desværre ikke muligt som det ser ud nu.

Der er en del udfordringer ved at anlægge en sådan sti, da kysten mange steder er meget smal med høje skrånninger. Andre steder er den meget blød og fugtig. Det er ikke umuligt at løse disse problemer hvilket vi vil vise i dette oplæg. Vi har studeret det fantastiske projekt man har lavet i skive, og fundet ud af at vi ville kunne gøre brug af deres løsninger.

Det skal være en sti som kan bruges af mange, om man er gående, cyklende, løbende eller køre i rullestol. Vi er klar over at det vil være en meget bekostelig affære, at anlægge en sådan sti. Men samtidig ved vi også at det ville være en helt fantastisk måde at opleve den enestående natur som omgiver Hjarbæk fjord. Her er et rigt og mangfoldigt dyreliv som er helt unikt. Samtidig er der en meget varieret natur der spænder fra hede til skov og landbrug. Alt dette sker inden for en strækning på 6 km. Når man ser på hvor stor en glæde Viborgenserne får af de 6 km der er rundt om Sønderø, så kan vi jo kun se frem til hvad en tilsvarende længde sti i vores område vil kunne give os og dem der gæster vores by.

Vi håber også, at stien vil kunne bringe sommerhusområderne mere i kontakt med Hjarbæk by. I dag er det sådan at de skal gå på de befærdede veje for at komme ned til havnen, hvilket bevirker at de fleste vælger at tage bilen. Ved anlæggelsen af en sti, vil det kun være en meget kort og hyggelig gåtur at nå ind til havnen. Stien vil på mange måder gøre den gående trafik langt mere sikker i området.

Hjarbæk trækker rigtig mange turister til, som alle kommer for at nyde den unikke stemning som er i området. Der bliver ofte spurgt om der ikke er mulighed for at komme ud på nogle stier, og det er der jo beklageligvis ikke som det ser ud nu. Selvom Hjarbæk er en lille by er der et aktivt erhvervsliv som også lever godt af de turister som kommer til byen. Vores forhåbning er jo at disse forretninger også vil nyde godt af en sådan sti

Der er en del historie der binder sig til de områder hvor stien går igennem. Der er bavneshøje, gamle mergelgrave med fangelejer. Der er også et gammel amfiteater som er skabt af naturen, som har været brugt til møder for egnens beboer. Det er i det hele taget et meget interessant område med en meget at byde på.

Vi vil i det følgende vise, hvad vi forestiller os der skal laves for at projektet er muligt.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

På de følgende sider findes:

- Løsningen, som er vores forslag til, hvordan der bedst skabes sammenhæng mellem de bestående stier og markveje m.v.
- Resultatet, som giver et indblik i en række af de mange udbytter, som det sammenhængende stisystem vil give til egnens og omegnens beboere samt de mange turister, området har brug for.

Sti mellem Hjarbæk og Fiskbæk

Del 1:
Eksisterende grus-/markvej.

Del 2:
Eksisterende markvej, der
trænger til nogen hjælp med
stabilgrus eller andet vejma-
teriale. Ca. 320 meter.

Sti mellem Hjarbæk og Fiskbæk

Del 3:
Gangbro over det sumpede eng. Ca. 600 meter.

Eksempel på gangbro.

Del 4:
Trappe fra gangbro op til eksisterende sti.

Del 5:
Eksisterende grusvej.
Ca. 1200 meter.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

Sti mellem Hjarbæk og Fiskbæk

Del 6:

Fra del 5 og til Ørregårdsvej er der en sti, som ender ud i Ørregårdsvej og Skivevej. Man kan fortsætte ad Gl. Skivevej til Løgstrup, Himmerlandsstien og Viborg.

Eksisterende stier fra sommerhusområdet til Ørregårdsvej. Ca. 1200 meter.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

Sti fra Hjarbæk til Himmerlandsstien

Løsning på sammenhæng mellem eksisterende stier og markveje, renovering af gamle nedbrudte markveje, nye stier samt nye broer.

Del 7
Fra havnen ad Strandvejen til badestranden ad eksisterende vej

Del 8
Videre herfra ad nye broer over de sumpede områder.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

Sti fra Hjarbæk til Himmerlandsstien

Del 8

På en del af stien fra den offentlige badestrand til Hjarbæk Camping strand og bålplads, vil der være behov for etablering af en bro over de sumpede områder. På resten af stykket kan en grussti være en god løsning. Ca. 850 meter bro.

Del 9

Fra Hjarbæk camping strand og bålplads går turen af eksisterende markvej igennem skoven og ad engen forbi Vorde. Ca. 1080 meter. Fra Vorde og videre øst på trænger markvejen til renoivering. Ca. 430 meter.

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

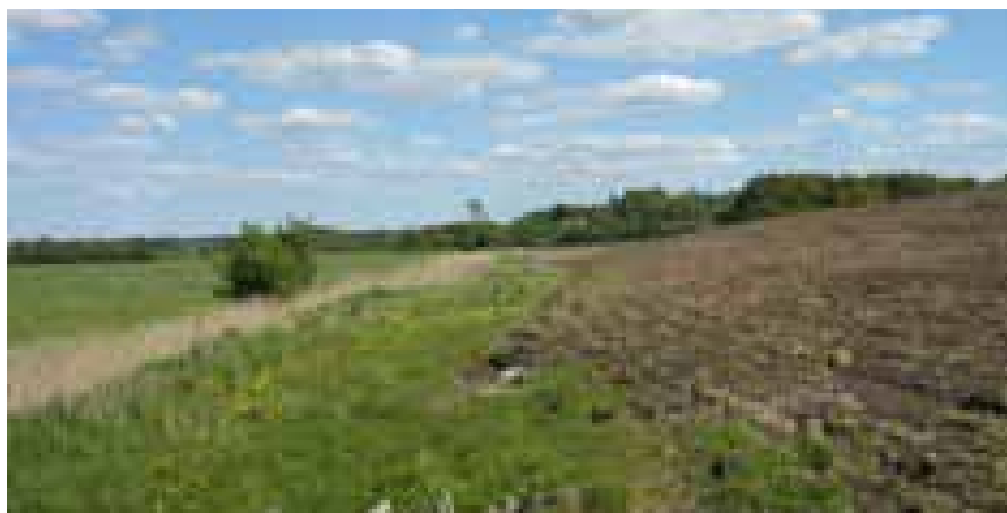
Sti fra Hjarbæk til Himmerlandsstien

Del 10

Ca. 1000 meter før vi når Himmerlandsstien, slutter markvejen. Herfra skal der etableres en ny grussti langs med en bæk/grøft. Ca. 700 meter.

Derefter kommer der igen markvej helt frem til Himmerlandsstien. Ca. 220 meter.

Den samlede længde fra Fiskbæk til Himmerlandsstien er ca. 6170 meter.

Den samlede stilængde er:

Eksisterende markvej/stier	3605 m
Nye grusstier	1095 m
Broer	1450 m
Trappe	25 m

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

Udbyttet:

- Er du interesseret i flora, dyr, fugle... sommerfugle?
- Er du selv en vandrefugl, motionsløber, cyklist?
- Er du måske fast beboer, sommerhusbeboer, campist eller »blot« en ualmindelig velkommen turist?
- Er du måske »bare« en, der er glad for at komme ud, så du kan komme »ind« i naturen og opleve et unikt fjordmiljø. Det er netop, hvad det hele handler om!

Uanset hvem du og hvad dine interesser er, vil et sammenhængende stisystem give følgende udbytte:

For det første

Fokus på det unikke... fjorden med dens strand- og engområder!

Én del af stisystemet, ca. 6 km, forbinder kystområder, som i dag kun er tilgængelige for »langbenede offroadere«, med Hjarbæks by- og havnemiljø. Et stisystem, der går fra Fiskbæk i vest – via Hjarbæk, til Himmerlandsstien i øst og Skals Å. Lige midt i det, der gør dette miljø helt unikt, fjorden med dens spændende kystlinie. Der, hvor det dufter rigtigt af tang, sand, vand og eng.

PS! Den viste træbro, som udgør ca. 1,2 km af stisystemet, er placeret, hvor sump og stejle skrænter ellers gør passage umulig.

For det andet

Adgang for alle!

Nogle strækninger er kun egnede for de mest mobile. Men, uanset om du skubber med barnevogn, anvender kørestol eller er dårligt gående, giver mindst 2 km af stisystemet adgang til nogle af de allermest attraktive strækninger langs fjordkanten. Og, jo mere mobil du er, jo flere muligheder og kilometer sti får du. Selv toptrænede personer kan få deres lyst styret i en kombination af vild fysisk udfoldelse og enestående smuk natur.

For det tredje

Rundtur!

... og så er der muligheden for en kort eller længere rundtur. Altså, uden at hjemturen blot er en »retur« ad den vej, du tog på vejen ud. Det giver nye attraktive oplevelser, hele vejen rundt i form af natur og kultur – i stedet for blot at se bagsiden, af det du allerede har set en gang.

For det fjerde

En unik tørskoet forbindelse mellem campingplads, sommerhusområderne og Hjarbæk by langs stranden. I øvrigt en rigtig god idé, at få de »bløde trafikanter« væk fra vejene. Til fods er der fra Campingpladsen og frem til Hjarbæk Kro, Hjarbæk B&B, Butik Remme, Rav-Peter m.v., kun ca. 2 km, hvis man vælger den enestående rute langs kysten. Energiforbrug ca. 150 KCAL. Hjemturen på blot 1,3 km, kan senere klares via Strandvejen og Hulager-stien, hvis sidstnævnte da er

NATUREN OG ADGANGEN HERTIL

farbar... Energiforbrug på ca. 100 KCAL I alt 250 KCAL. Så der er jo plads til en is eller...?

Forbindelser til den store omverden. Du kan ankomme til området ad Himmerlandsstien fra Løgstør-siden og senere forlade området ad samme sti med retning mod Løgstrup og Viborg – eller omvendt. Hvor der tidligere var trinbræt, er det oplagt at skilte med mulighederne for oplevelser, f.eks. et godt måltid ærlig og veltillavet dansk kromad, hyggeligt logi og forskellige handelsmuligheder eller måske et toiletbesøg, f.eks. hos Butik Remme...?

For det sjette

Kulturelle seværdigheder genoplives. Det er naturligt at skilte, hvor der er noget at skilte med. Men, guidede ture, ledet af lokale folk, naturvejledere m.v., som kender området og kunsten at formidle historien, er oplagte muligheder, som mangedobler oplevelsen ved at færdes i området. Der er f.eks. den uhyggelige beretning (se citat) om den 68 m høje Vorde Galgehøj. Hvad der foregik her, skal høres på stedet. Der er »Amfiteatret«, hvor Bavnemøderne fandt sted indtil langt op i halvfjerdserne. Hvad der her blev snakket om, fortælles i dag kun videre af folk, der ved noget herom – også kun på selve stedet. Og så er der også noget med et gammelt tanghus, hvorfra »fyld« blev leveret til de lokale madrasfabrikker, SKALMA og GETAMA, en fangekoloni, mergelgrave m.v. Der er virkeligt noget at byde på!

Tanken om at alle disse muligheder ikke tidligere har været udnyttet i forsvarligt omfang, blot fordi tilgængeligheden ikke var i orden, er næsten helt uvirkelig. Men nu sker der vist noget...

Citat: »Fra Vorde Galgehøj er der en glimrende udsigt over Hjarbæk Fjord. Her hængte man de misdædere, der var blevet dødsdømt på Vorde birketing, som indtil ...«

Bemærkning:

Grundet konverteringsproblemer har det ikke været muligt at vise den komplette billededokumentation til del 10. Naturgruppens komplette forslag med alle billeder kan ses ved henvendelse til Hjarbæk Borgerforening.

HJARBÆK HAVN

Forbedringer af eksisterende kommunale del af Hjarbæk Havn

Formål med forbedringerne:

- At hele havneområdet – molen med kørevej, molens dæklag af sten, trapper og bådebroer er et sikkert sted at færdes hele døgnet rundt
- At området omkring den kommunale havn og stejlepladsen er indrettet således at gæster (tilkørende madkurvsgæster for et par timers ophold og tilsejlede gæster for et par dages ophold) finder simple fornødenheder som f. eks. borde, bænke og toiletter.
- At området fremstår vel vedligeholdt og indbydende gennem rigtige langtidsholdbare løsninger, der er lette og billige at vedligeholde

Tidsperiode:

Forbedringerne kan foretages i perioden fra november til marts (begge incl.)

Ressourcer:

Renovering af vestmolen mod havnesiden. (Bilag C1). Tilbud er indhentet og omkostninger anslåes til kr. 158.715,00.

Ny belysning af molens kørevej, trapper og bådebroer. (Bilag C2).

Omkostninger anslåes til ca. kr. 100.000,00.

Flytning af flaske og aviscontainere (max. 10 m fra vej) og evt. anlægsforbedringer.

REVAS planlægger udskiftning til 2009-model.

Omkostninger anslåes til ca. kr. 15.000,00.

Offentlige toiletter:

Iflg. Per Pedersen fra Viborg Kommune vil renovering finde sted indenfor det næste års tid.

Målgruppe:

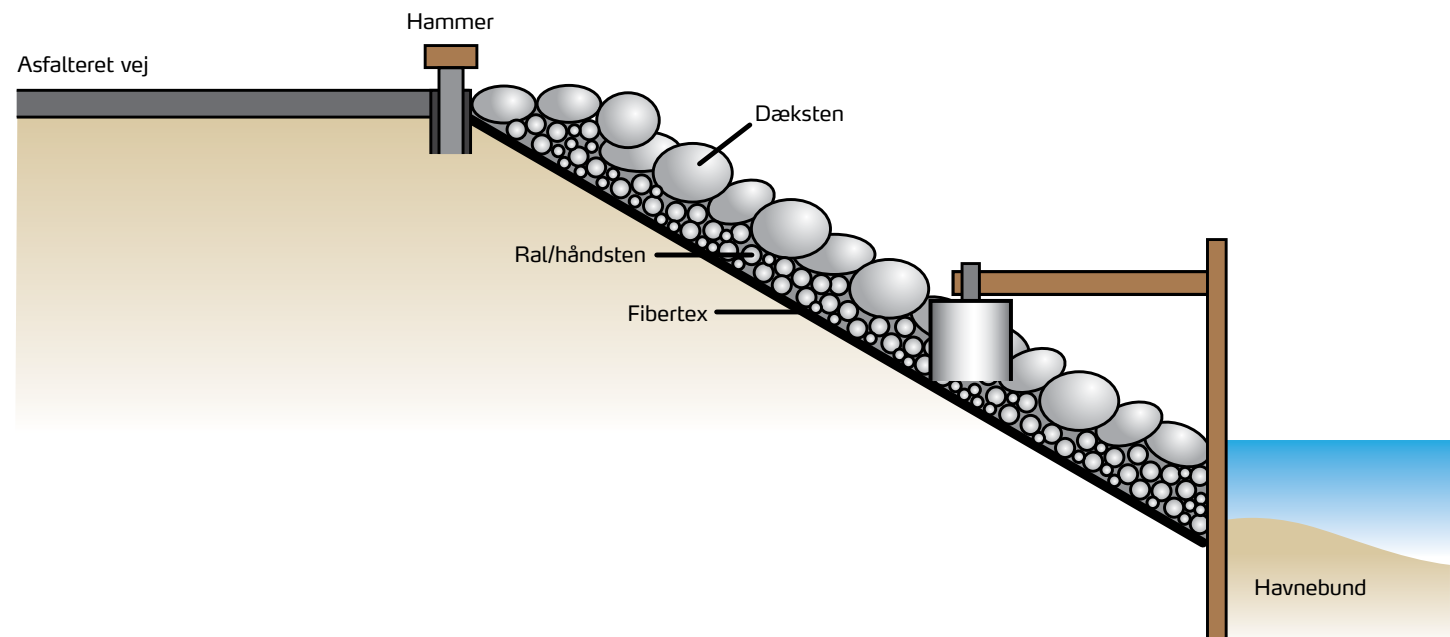
Alle besøgende døgnet rundt: Fastboende, sommerhusgæster, campister og turister der går tur til havnen. Tilkørende og tilsejlede gæster der gør ophold fra et par timer til et par døgn.

Drift:

Projektet skal drives og betales af Viborg Kommune.

Renovering af stenglacier:

Tværsnit i stenglacier
(havnesiden af molen)

HJARBÆK HAVN

Ny belysning på havnemolen

Baggrund/redegørelse:

- Der ønskes en rimelig belysning, der sikrer trafikken på havnen i de mørke timer.
- De nuværende belysninger er utidssvarende og udslidte.
- Genevirkninger fra lyset skal overalt søges minimeret (lysforurening).
- Belysning på havnen og nær kystlinien skal udføres efter Farvandsdirektoratets anvisninger.
- Generelt skal belysningen placeres lineært, så det fremhæver havnens primære linier, hvilket vil sige kajkanter og veje.
- Langs øvrige promenader skal belysningsniveauet være lavere. Her kan belysningen bestå af pullertarmaturer, der koncentrerer lyset på stien/ broen.
- Stærk lysudsendelse, f.eks. dominerende lysreklamer, permanente, lysende »vartegn« og lignende må ikke etableres.

Det er således ikke muligt at anvende lygter, som anvendes til almindelig vejbelysning, da lysspredningen er for stor.

De eksisterende belysninger på Hjarbæk havn er et udtryk for forkert valg, da disse lamper spredt lyset ud over områder, hvor ingen belysning ønskes (lysforurening.) Derudover blænder de indgående trafik til havnen.

Belysningen af vejområder foretages med nedadlysende amatør eller pullert.

Nedenviste lamper tilgodeser både de miljømæssige aspekter og kravene fra Farvandsdirektoratet. På selve broerne i den kommunale del kan der spares en del energi ved montering af lysdiode-belysninger.

STEJLEPLADSEN

Formål:

Bevaring af stejlepladsen som byens samlingspunkt for borgere og turister.

Sikre fri adgang til »Fywerland« (= strand og fjord)
– tilføre stranden frisk sand.

Bevare:

- Udsigten over vandet
- »Hjarbækkens« frie udløb
- Fiskeskurene med det omgivende miljø
- Ruspælestakkene

Desuden:

- Usynliggøre pumpehuset – dette ønskes nedsænket under terræn
- Bedre skiltning til offentlige toiletter

Tidsplan:

De ønskede ændringer/forbedringer udføres snarest.

Ressourcer:

Viborg Kommune:

Udskiftning af rådne ruspæle – materiale anslås til 5.000,00 kr.

Pumpehus »sænkning«:

Strandsand:

Skiltning:

Øvrige større projekter:

Almindeligt vedligehold udføres af byens borgere og for Borgerforeningens regning. Byens borgere er desuden behjælpelige med arbejdskraft, hvor dette er ønskeligt for projekters gennemførelse.

Organisation:

Projekter ønskes udført i overensstemmelse mellem Viborg Kommune og byens borgere ved Hjarbæk Borgerforening.

Målgruppe:

Byens borgere og turister.

Anvendelse:

Rekreative aktiviteter med offentlig adgang.

Drift:

Viborg Kommune og Hjarbæk Borgerforening i fællesskab.